

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

1. november 2019

Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 1 KOM (2018) 0338 af 29. august 2019 stillet efter ønske fra Rasmus Nordqvist (ALT)

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for Europa-Parlamentets væsentligste ændringsforslag vedr. revision af OLAF-forordningen (KOM (2018) 0338) samt hvordan regeringen forholder sig hertil.

Svar

Europa-Parlamentet vedtog under plenarforsamlingen den 16. april 2019 sin holdning til Kommissionens forslag om revision af forordningen om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF). Europa-Parlamentets holdning indeholder 140 ændringsforslag til Kommissionens forslag. Rådet tiltrådte den 12. juni 2019 sin holdning vedr. forslaget med henblik på at påbegynde forhandlingerne med Parlamentet.

En væsentlig del af Parlamentets ændringsforslag vurderes at have karakter af tekniske justeringer af mindre rækkevidde eller det vurderes, at der er overensstemmelse mellem Parlamentets og Rådets ændringsforslag til Kommissionens forslag. Herudover vedrører mange ændringsforslag det samme område af forordningen. F.eks. er Parlamentets ønske om at afskaffe sondringen af interne og eksterne undersøgelser adresseret i over 20 ændringsforslag.

Med udgangspunkt i ovenstående betragtninger vurderes følgende ændringsforslag til Kommissionens forslag at være af væsentlig substantiel karakter, og som samtidig adskiller sig fra Rådets ændringsforslag til Kommissionens forslag, jf. forhandlingsoplæg forelagt Folketingets Europaudvalg den 28. august 2019:

Ændringsforslag vedr. indførelse af en kontrolansvarlig for processuelle garantier

Parlamentet lægger op til, at Kommissionen skal udpege en uafhængig kontrolansvarlig, der vil have til opgave at overvåge og kontrollere, at OLAF i sine undersøgelser overholder processuelle rettigheder og garantier. Hertil vil den kontrolansvarlig ligeledes skulle behandle klager, der bliver indgivet til OLAF, vedrørende

brud på fundamentale rettigheder fra personer involveret i OLAF's efterforskninger. Parlamentet lægger med sine ændringsforslag op til, at den kontrolansvarlige årligt skal rapportere til bl.a. Parlamentet, Rådet og OLAF om dens arbejde.

Regeringen støtter generelt op om tiltag, der bidrager til at sikre, at OLAF ikke overskrider sine beføjelser, herunder for at undgå, at der sås tvivl om evt. beviser, som OLAF måtte finde i sine undersøgelser. Regeringen lægger dog samtidig vægt på, at rækkevidden og omkostningerne af sådanne tiltag skal stå mål med fordelene heraf, samt at OLAF's effektivitet ikke forringes.

Ændringsforslag vedr. fremme af gyldigheden af OLAF's rapporter ifm. nationale retslige og administrative procedurer

OLAF skal ved afslutning af en undersøgelse udarbejde en rapport, hvori der bl.a. skal indgå en beskrivelse af det juridiske grundlag for undersøgelsen, procedurerne, der er blevet fulgt, den anslåede finansielle virkning af de konstaterede faktiske forhold, overholdelsen af de processuelle garantier samt konklusionerne af undersøgelsen. Efter verifikation, kan rapporten udgøre bevismateriale i retslige procedurer ved de nationale domstole samt i administrative procedurer. Parlamentet lægger op til, at foruden rapporten vil al bagvedliggende dokumentation kunne bruges som bevismateriale. Herudover lægges der med Parlamentets ændringsforslag op til, at den nationale domstol skal notificere OLAF, såfremt man afviser noget af bevismaterialet, samt begrundelse herfor.

Regeringen finder det generelt hensigtsmæssigt, at OLAF's afsluttende rapport kan anvendes som bevismateriale i nationale retslige procedurer, hvis det vurderes relevant. Regeringen er åben over for at drøfte en udvidelse af dokumentationsgrundlaget og anvendelsen heraf i nationale retslige procedurer, såfremt der foreligger en faglig og velbegrundet case herfor. Regeringen lægger vægt på, at det er den nationale myndigheds ansvar og beføjelse at vurdere rapporten og dens anvendelse i nationale procedurer. Regeringen finder i den forbindelse, at de foreslåede administrative byrder for domstolene, som vil følge af et notifikationskrav, hverken er proportionale eller hensigtsmæssige.

Ændringsforslag vedr. fremme af bedre opfølgning på OLAF's henstillinger

Som led i sine undersøgelser kan OLAF i sin afsluttende rapport inkludere en henstilling om, hvilke opfølgende skridt, der bør tages, såfremt undersøgelsen tilsiger det. Parlamentet lægger op til, at den kompetente nationale myndighed pålægges at rapportere tilbage til OLAF inden 9 måneder, om hvilke tiltag der er foretaget som følge af undersøgelsesrapporten, samt give begrundelse for, hvorfor en henstilling ikke er blevet implementeret.

Regering finder det hensigtsmæssigt, at der er et velfungerende samarbejde mellem OLAF og nationale myndigheder i undersøgelser af svig med EU's finansielle interesser. Regeringen lægger dog vægt på, at det fortsat er nationalt anliggende at

følge op på OLAF's undersøgelser og henstillinger. Hertil finder regeringen grundlæggende ikke, at de forslåede administrative byrder for nationale myndigheder, som vil følge af rapporteringskravet, er proportionale.

Ændringsforslag vedr. at fjerne sondring mellem interne og eksterne forslag

I nuværende OLAF-forordning og i Kommissionens forslag til revisionen er OLAF's undersøgelsesbeføjelser i forbindelse med interne og eksterne undersøgelser opdelt. Interne undersøgelser vedrører OLAF's beføjelser om at foretage administrative undersøgelser om formodet svig i EU's institutioner og organer. Eksterne undersøgelser referer til administrative undersøgelser uden for EU's institutioner, der har til formål at afsløre svig hos fysiske eller juridiske personer.

Parlamentet lægger med sine ændringsforslag op til, at sondringen mellem interne og eksterne undersøgelser afskaffes. Det er vurderingen, at OLAF's undersøgelsesbeføjelser i henholdsvis interne og eksterne undersøgelser i vid udstrækning flugter hinanden. En central forskel er dog, at det i nuværende forordning og i Kommissionens forslag er præciseret, at OLAF i interne undersøgelser uden varsel og omgående skal have adgang til relevante oplysninger, som institutionerne, organerne, kontorerne og agenturerne er i besiddelse af, hvilket ikke er præciseret i forbindelse med eksterne undersøgelser.

Regeringen finder den nuværende sondring mellem interne og eksterne undersøgelser fornuftig, idet regeringen ift. eksterne undersøgelser lægger vægt på, at den nuværende praksis, hvor de relevante nationale myndigheder bistår OLAF i deres undersøgelser i medlemslande fastholdes, samt at de nationale myndigheder fortsat handler inden for national lov i deres assistance til OLAF.

Ændringsforslag vedr. fremme en hurtigere proces ifm OLAF's undersøgelser

Parlamentet lægger med flere ændringsforslag op til at fremme en hurtigere proces i forbindelse med OLAF's undersøgelser. Dette gøres bl.a. ved at præcisere, at i tilfælde af at en undersøgelse ikke afsluttes inden for den fastsatte tidsgrænse på 12 måneder, skal OLAF rapportere begrundelsen herfor til overvågningsudvalget, samt fremføre hvilke afhjælpende tiltag, der er foretaget for at fremskynde efterforskningen. Processen for OLAF's undersøgelser forsøges ligeledes gjort mere effektiv ved at fastsætte, at evalueringen forud for beslutningen om, hvorvidt der skal åbnes en undersøgelse eller ej ikke må vare over 2 måneder. Herudover lægges der op til at skærpe teksten ved f.eks. at præcisere, at nationale myndigheder bistand til OLAF skal ske uden unødige forsinkelser.

Regeringen støtter op om at fremme en effektivt og hurtigt undersøgelsesproces, således man sikrer den bedst mulige beskyttelse af EU's finansielle interesser. Regeringen kan på den baggrund støtte, at det præciseres, at nationale myndigheder bistand til OLAF skal ske uden unødige forsinkelser. Regeringen lægger samtidig

vægt på, at man i forbindelse med undersøgelser i medlemslandene fortsat skal følge nationale love og procedurer.

Ændringsforslag vedr. øget adgang til den endelige undersøgelsesrapporter

Parlamentet lægger med flere ændringsforslag op til at øge offentlig adgang OLAF's undersøgelsesrapporter. Parlamentet lægger bl.a. op til, at OLAF skal offentliggøre sine rapporter og henstillinger, når alle nationale og EU-procedure er afsluttet af de ansvarlige myndigheder, og når offentliggørelsen ikke længere vil påvirke undersøgelserne. Herudover foreslår Parlamentet, at i de tilfælde, hvor OLAF anbefaler en retslig opfølgning, skal den berørte person have adgang til undersøgelsesrapporten og relevante dokumenter, såfremt EPPO eller den nationale myndighed ikke giver indsigelse hertil inden for 6 måneder. Parlamentet lægger ligeledes op til, at den berørte person vil have mulighed for at anlægge sag mod Kommissionen om en annullering af undersøgelsesrapporten, der er sendt til nationale myndigheder eller institutioner, på grund af manglende kompetence, manglende efterlevelse af et væsentlig procedurekrav, tilsidesættelse af traktaterne eller magtmisbrug.

Regeringen støtter grundlæggende op om en transparent og effektiv indsats vedr. beskyttelsen af EU's finansielle interesser og beskyttelsen af borgernes rettigheder. Regeringen lægger vægt på, at offentliggørelsen af oplysninger og rapporter ikke går videre end hvad national lovgivning muliggør, samt at offentliggørelsen ikke hindrer OLAF's arbejde med beskyttelsen af EU's finansielle interesser.

Ændringsforslag vedr. indførelsen af en procedurekodeks, der vedtages ved en delegeret retsakt

Det er i nuværende OLAF-forordning præciseret, at generaldirektøren skal vedtage retningslinjer vedr. OLAF's undersøgelsesprocedure, som bl.a. skal omfatte gennemførelsen af undersøgelser, processuelle garantier, oplysninger om interne kontrolprocedure og databeskyttelse. Disse retningslinjer vedtages, når Overvågningsudvalget har haft mulighed for at fremsætte bemærkninger hertil. Herefter fremsendes denne til Parlamentet, Rådet og Kommissionen til orientering. I Kommissionens forslag er der lagt op til, at bestemmelsen udvides til også at omhandle relationer til den Europæiske Anklagemyndighed.

Parlamentet lægger op til, at der i stedet for ovenstående gives beføjelser til Kommissionen til at vedtage delegerede retsakter, som etablerer en procedurekodeks for OLAF's undersøgelsesprocedure. Parlamentet lægger op til, at der i procedurekodeksen tilføjes bestemmelser vedrørende de berørte personers legitime rettigheder og juridiske klagemuligheder, samt en præcisering af, at kodekset skal indeholde detaljerede regler for undersøgelsesproceduren og tilladte handlinger i forbindelse med OLAF's undersøgelser. I udarbejdelsen af den delegerede retsakt vil Kommissionen skulle konsultere Overvågningsudvalget og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Når den delegerede retsakt er vedtaget, skal

Kommissionen notificere Rådet og Parlamentet herom. Retsakten træder i kraft såfremt Rådet og Parlamentet ikke fremsætter indsigelser imod.

Regeringen støtter op om, at OLAF fortsat skal følge klare og veldefinerede retningslinjer i sine undersøgelser. Regeringen lægger vægt på, at det fortsat er OLAF-forordningen, der lægger til grund for OLAF's beføjelser og undersøgelsesprocedure. Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at Parlamentets ændringsforslag alene angår fastsættelsen af OLAF's procedurekodeks og ikke medfører ændringer i OLAF's undersøgelsesbeføjelser eller mandat.

Regeringen støtter Rådets mandat til forslaget vedr. revisionen af OLAF-forordningen, hvorfor der overordnet lægges vægt på, at der ikke foretages væsentlige substantielle ændringer hertil. Regeringen vil i forhandlingerne med Europa-Parlamentet og Kommissionen tage udgangspunkt i regeringens holdning, jf. ovensendte samlenotat i forbindelse med forelæggelsen i Folketingets Europaudvalg den 28. august, samt ovenstående beskrevne holdninger, idet der tages højde for udviklingen i forhandlingerne om Europa-Parlamentets 140 ændringsforslag.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister